

SOCIALINĖS GLOBOS CENTRO „VIJA“ MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės globos centro „Vija“ maitinimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) apibrėžia maitinimo organizavimo tvarką siekiant užtikinti tinkamą paslaugų gavėjų maitinimosi poreikių užtikrinimą bei maisto tiekimo organizavimą.

2. Globos namuose maitinimą gali organizuoti tik maisto tvarkymo subjektai, kuriems Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus nustatyta tvarka suteikta teisė užsiimti maisto tvarkymu.

3. Socialinės globos centre „Vija“ (toliau – Globos namai) maitinimas organizuojamas, perkant maitinimo paslaugą viešojo pirkimo būdu vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka:

3.1. Specializuotos slaugos ir socialinės globos padalinyje (*Juozapavičiaus pr. 34, Kaunas*) maistą tiekianti įmonė pristato pagamintą maistą ir maisto porcijos išdalinamas paslaugų gavėjams. Specializuotos slaugos ir socialinės globos padalinio maitinimo organizavimo tvarką atskiru įsakymu tvirtina Globos namų direktorius;

3.2. Stacionariame socialinės globos padalinyje ir dienos socialinės globos padalinyje (*Apuolės g. 44, Kaunas*) maistą tiekianti įmonė maistą gamina Globos namų valgyklos patalpose, paslaugų gavėjai valgo valgykloje arba maistas pristatomas į grupes.

4. Globos namuose maitinimas organizuojamas vadovaujantis:

4.1. Lietuvos Respublikos sveikatos ministro įsakymu patvirtintu Suaugusiųjų asmenų maitinimo organizavimo socialinės globos įstaigose tvarkos aprašu¹;

4.2. Lietuvos Respublikos sveikatos ministro įsakymu patvirtintu Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašu².

5. Bendruomenėje gyvenančių paslaugų gavėjų maitinimas organizuojamas individualiai, atsižvelgiant į paslaugų gavėjų poreikius, pasirinkimą, įtraukiant pačius paslaugų gavėjus į maitinimo gamybos procesą. Gaminant maistą privaloma laikytis bendrųjų higienos principų: maistas tvarkomas švarioje vietoje, švariomis rankomis, švariais įrankiais bei įranga, gerai nuplaunant maisto žaliavas, naudojant tik Lietuvos higienos normoje nustatytus reikalavimus atitinkantį vandenį, maistas, skirtas valgyti tik apdorotas šiluma, pakaitinamas taip, kad temperatūra jo viduje pasiektų ne mažiau kaip +75 °C, išskyrus patiekalus, kuriems dėl kulinariinių ar technologinių priežasčių numatyta kitokia šiluminio apdorojimo temperatūra, nesuliečiamas per indus, įrankius, įrangą ar rankas karščiu neapdorotas ir apdorotas maistas, maistas kuo trumpiau laikomas ar tvarkomas mikrobams daugintis palankiose temperatūrose (5–60 C) bei vykdomi kiti maisto produktų ir žaliavų gamintojų nurodymai.

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/b89cac028c6e11edb55e9d42c1579bdf>

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.411986/asr>

II SKYRIUS

MAITINIMO ORGANIZAVIMAS SOCIALINĖS GLOBOS IR DIENOS SOCIALINĖS GLOBOS PADALINIuose

6. Globos namuose paslaugas gaunančių asmenų maitinimą teikia įmonė su kuria sudaryta maitinimo paslaugos teikimo sutartis. Maitinimo paslaugos pirkimą organizuoja Asmens sveikatos priežiūros padalinio vadovas.

7. Paslaugų gavėjų maitinimas vykdomas pagal maitinimo paslaugą teikiančios įmonės specialisto (dietisto) sudarytus valgiaraščius, kurie sudaromi atsižvelgiant į paslaugų gavėjų amžių, gydytojų rekomendacijas ar individualius asmens poreikius.

8. Valgiaraščiai sudaromi ne trumpesniam kaip 14 dienų laikotarpiui, juose nurodomi patiekalai, jų kiekiai (g), patiekalų maistinė vertė (g), energetinė vertė (kcal). Valgiaraščiai derinami ir tvirtinami Globos namų direktoriaus.

9. Maitinimas organizuojamas užtikrinant paslaugų gavėjų fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę, reikiamą kiekį energetinių verčių bei karingumą.

10. Paslaugų gavėjams sudaroma galimybė jiems suprantama forma kasdien susipažinti su valgiaraščiu, iš anksto pateikti pageidavimus dėl maisto produktų ar patiekalų asortimento, į kuriuos, esant galimybei, yra atsižvelgiama.

11. Einamosios savaitės kiekvienos dienos valgiaraštis yra pakabinamas valgyklos priegose ir grupių virtuvėlėse ar valgomuosiuose.

12. Nemokantys skaityti, silpnai matantys ar turintys orientacijos, suvokimo sutrikimų paslaugų gavėjai su valgiaraščiu yra supažindinami žodžiu ar pasitelkiant kitas adaptuotas priemones (*paveikslėliai ir kt.*).

13. Atsižvelgiant į paslaugų gavėjo sveikatos būklę ir savarankiškumą, yra paisoma asmens teisė pasirinkti, kur jam valgyti – savo kambaryje, grupėje esančioje virtuvėlėje ar bendroje valgykloje. Paslaugų gavėjui pagal jo savarankiškumo lygį, galimybes ir pageidavimus sudaromos sąlygos užsiimti maisto savo poreikiams ruošimu, stalo serviravimu ar panašia veikla. Globos namuose visuose grupėse įrengtos virtuvėlės, kurios aprūpintos reikiama maisto gamavimo įranga, indais, įrankiais. Paslaugų gavėjai savarankiškai ar su darbuotojų pagalba jose gaminasi (mokosi gaminti) maistą, valgo.

14. Paslaugų gavėjams, kurie patys negali savarankiškai pavalgyti, užtikrinama individuali, diskretiška personalo pagalba valgant. Esant poreikiui tokie asmenys yra aprūpinami specialia įranga, padedančia pavalgyti.

15. Globos namai užtikrina, kad kiekvienam maitinimo režimo laiku pagalbos reikalingam gyventojui būtų priskirtas pagalbą valgant teikiantis asmuo.

16. Maitinimas organizuojamas 4 kartus per dieną:

16.1. pusryčiai nuo 8⁰⁰ iki 9⁰⁰;

16.2. pietūs nuo 12⁰⁰ iki 13⁰⁰;

16.3. pavakariai nuo 15⁰⁰ iki 16⁰⁰;

16.4. vakarienė nuo 18⁰⁰ iki 19⁰⁰.

17. Valgiaraščiai sudaromi pagal gyventojų amžių, pritaikytus individualius maitinimo poreikius (dietas):

17.1. sveikų žmonių dieta (18-64 amžiaus) – P(I) pasirinkimas ir P(II) pasirinkimas;

- 17.2. pagyvenusių asmenų dieta (65+) – P3;
- 17.3. pustirščio trinto maisto dieta (Ptm) ir tiršto trinto maisto dieta (Tm);
- 17.4. cukriniu diabetu sergančių gyventojų dieta – CD;
- 17.5. belaktozė dieta – Lac (-);
- 17.6. begliuteninė dieta – GI (-);
- 17.7. skysto maisto dieta – Sm.

18. Gydytojo paskyrimu, rekomendacija gali būti taikomos ir kitos dietos.

19. Asmens sveikatos priežiūros padalinio vadovas informuoja maitinimą teikiančios įmonės atstovą apie paslaugų gavėjus kurie turi tam tikrų sveikatos sutrikimų (alergijų, rijimo sutrikimų, viduriavimo problemų) ar kuriems reikalingas specialus maitinimas, remiantis gydytojo pateiktomis rekomendacijomis.

20. Maisto tiekėjui kiekvieną dieną teikiama informacija apie Globos namuose valgančiųjų asmenų skaičių:

20.1. kiekvienos grupės individualios priežiūros darbuotojai kasdien pildo „Valgančių asmenų maitinimosi apskaitos kortelę“ (*1 priedas*), kurioje pažymi kitos dienos maitinimą (pusryčiai, pietūs, pavakariai, vakarienė) gaunančių asmenų skaičių, prie kiekvieno asmens nurodo reikalingą maisto konsistencijos formą ir asmeniui taikomą dietą;

20.2. bendrosios praktikos slaugytojas kiekvieną vakarą surenka visų grupių „Valgančių asmenų maitinimosi apskaitos korteles“, suskaičiuoja bendrą paslaugų gavėjų skaičių, užpildo bendrą „Valgančių asmenų maitinimosi dienos suvestinę“ (*2 priedas*) ir pristato maisto tiekėjui į valgyklą;

20.3. pasikeitus paslaugų gavėjų skaičiui (pvz. išvykus namo, į ligoninę ir kt.) grupės socialinis darbuotojas (jam nesant, individualios priežiūros darbuotojas) nedelsiant informuoja maitinimo tiekėją ir Asmens sveikatos priežiūros padalinio vadovą, kuris apie pokyčius informuoja maisto tiekėją;

20.4. Dienos socialinės globos centre socialinis darbuotojas kiekvienos darbo dienos rytą pagal tos dienos lankytojų skaičių pildo „Valgančių asmenų maitinimosi apskaitos kortelę“ ir ją pateikia maitinimo paslaugas teikiančios įmonės darbuotojui, kortelės kopiją pateikia Asmens sveikatos priežiūros padalinio vadovui;

20.5. už maitinimą gavusių paslaugų gavėjų bendrą apskaitą atsakingas Asmens sveikatos priežiūros padalinio vadovas, kuris pagal valgančiųjų apskaitos korteles ir socialinių darbuotojų pateiktą informaciją suskaičiuoja mėnesio valgiusių asmenų skaičių ir teikia derinti atsakingam maitinimo paslaugas teikiančios įmonės darbuotojui.

21. Iš virtuvės į grupes maistą pristato maisto tiekėjo įmonės darbuotojas.

22. Paslaugų gavėjui nusprendus nevalgyti valgykloje, individualios priežiūros darbuotojas gali parnešti maistą iš valgyklos į grupę.

23. Maistas į grupes ir dienos globos centrą pristatomas uždaruose induose, transportavimo vežimėlių pagalba.

24. Bendroje valgykloje maistą paslaugų gavėjams išdalina individualios priežiūros darbuotojai, paslaugų gavėjams maistas patiekiamas individualiai lėkštėse. Tam tikri patiekalai (sriuba, kompotas, duona, vaisiai ir pan.) gali būti patiekiami bendruose induose, iš kurių galima savarankiškai įsipilti, įsidėti į savo lėkštę.

25. Maitinimo paslaugą teikiančios įmonės darbuotojai yra atsakingi už patiekalų kokybę, saugą, atitiktį valgiaraščiuose nurodytai maistinei ir energinei vertei, patiekalų porcijavimą, jų estetinę išvaizdą.

26. Socialinis darbuotojas, bendrosios praktikos slaugytojas ir individualios priežiūros darbuotojai dalyvauja globos namų valgykloje valgančių paslaugų gavėjų maitinimosi procese.

27. Pateikiami karšti patiekalai ir gėrimai turi būti ne žemesnės kaip 60°C temperatūros. Šaltų patiekalų vidaus temperatūra –7 – 14°C.

28. Maistas tiekiamas švariuose, nepažeistuose (neįskilusiuose, neapdaužytuose) induose, atsižvelgiant į pateikiamo maisto konsistenciją duodami stalo įrankiai.

III SKYRIUS

PASLAUGŲ GAVĖJŲ ASMENINIO MAISTO LAIKYMAS

29. Paslaugų gavėjams sudaroma galimybė savarankiškai ar su darbuotojo pagalba įsigyti asmeninių maisto produktų, juos laikyti, savarankiškai ar su darbuotojo pagalba pasigaminti įvairių patiekalų.

30. Globos namuose gyvenančius asmenis lankantys artimieji gali perduoti maisto produktus. Perduodami maisto produktai turi būti švieži, nepasibaigusio galiojimo termino, tvarkingai supakuoti.

31. Negendantys, ilgo galiojimo maisto produktai gali būti laikomi gyvenamajame kambaryje asmeninėje spintelėje (pvz., sausainiai, džiovinti vaisiai, riešutai).

32. Virtas, troškintas ar keptas maistas kambario temperatūroje laikomas ne ilgiau kaip 2 valandas.

33. Šaldytuvui skirti produktai (pienas, mėsa, žuvis, švieži vaisiai) turi būti laikomi tik grupės virtuvės šaldytuve, atskirose dėžutėse, pažymėtose paslaugų gavėjo vardu ir (ar) kambario numeriu bei užrašyta produkto padėjimo į šaldytuvą data.

34. Griežtai draudžiama laikyti produktus, kurių galiojimo laikas yra pasibaigęs arba kurie gali sukelti nemalonų kvapą ar būti pavojingi sveikatai.

35. Visi asmeniniai maisto produktai turi būti laikomi sandariuose induose ar pakuotėse, kad būtų išvengta maisto gedimo.

36. Šaldytuve laikomas maistas turi būti nuolat tikrinamas, siekiant išvengti gedimo ir užteršimo. Už tinkamą švaros ir tvarkos palaikymą grupės virtuvėse atsakingi individualios priežiūros darbuotojai.

37. Individualios priežiūros darbuotojai periodiškai tikrina asmeninio maisto laikymo sąlygas kambariuose ir grupės šaldytuvuose. Pasibaigusio galiojimo arba sugedęs maistas pašalinamas, apie tai informuojant paslaugų gavėją.

IV SKYRIUS

MAITINIMO ORGANIZAVIMO KONTROLĖS PRIEMONĖS

38. Sudarant sutartis su maitinimo paslaugų tiekėjais Globos namai įtraukia sutarties punktus, suteikiančius teisę Globos namų specialistams atlikti patikrinimus, tikrinti ir kontroliuoti maitinimo paslaugų ir maisto kokybę.

39. Maisto kokybės patikrinimams Globos namai turi teisę pasitelkti trečiuosius asmenis ir (ar) Valstybės institucijas.

40. Globos namų direktorius įsakymu paskiria atsakingus darbuotojus už maitinimo organizavimo kontrolę ir (ar) savikontrolę.

41. Maitinimo organizavimo kontrolė gali būti atliekama:

41.1. ne rečiau kaip kartą metuose atliekant vidaus auditą pagal Gerosios higienos praktikos (GHP) taisykles;

41.2. globos namuose sudarant darbo grupes ar komisijas maitinimo patikrinimams atlikti.

42. Siekiant įvertinti paslaugų gavėjų ir darbuotojų nuomonę apie maitinimo paslaugas ne rečiau kaip 1 kartą metuose atliekamos apklausos, leidžiančios identifikuoti problemas, tobulinti paslaugas ir užtikrinti, kad paslaugų teikėjas atitinka kokybės lūkesčius. Apklausos gali būti skirtos įvertinti:

42.1. maisto kokybę (skonis, išvaizda, temperatūra ir kt.);

42.2. aptarnavimo kokybę (personalas, pristatymo punctualumas);

42.3. maisto pasirinkimo įvairovę (valgiaraščio patrauklumas, vegetariškų ar specialių patiekalų pasiūla);

42.4. bendrą paslaugų gavėjų ar darbuotojų pasitenkinimą maitinimo organizavimu.

43. Analizuojant apklausų rezultatus nustatomos tobulintinos sritys, teikiami pasiūlymai maitinimą teikiančiai įmonei dėl maitinimo organizavimo gerinimo.

V SKYRIUS

NEPERTRAUKIAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

44. Tuo atveju, jei Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba priima sprendimą dėl maitinimo paslaugos veiklos sustabdymo ir (ar) dėl kitų priežasčių maitinimo paslaugos tiekėjas sustabdo (nutraukia) savo veiklą imamas skubių priemonių nepertraukiamo maitinimo organizavimui.

45. Nepertraukiamas maitinimas užtikrinamas:

45.1. kreipiantis į alternatyvų maitinimo paslaugos teikėją (pvz. į kito padalinio maitinimo tiekėją, užsakant didesnę kiekį maisto porcijų, esant poreikiui atliekami galiojančių sutarčių pakeitimai);

45.2. naudojant turimas maisto produktų atsargas kritiniu laikotarpiu (iki 2-3 dienų).

46. Kai susiklosto nenumatytos aplinkybės, dėl kurių sutartis negali būti toliau vykdoma, gali būti taikomos Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatos, leidžiančios atlikti skubius veiksmus, siekiant užtikrinti paslaugų ar prekių teikimo tęstinumą. Pritaikius Viešųjų pirkimų įstatyme numatytas išimtis (nenumatytos aplinkybės, ekstremalios situacijos) atliekamas pirkimas ir pasirašoma nauja maisto tiekimo sutartis.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

47. Tvarkos aprašu privalo vadovautis visi už paslaugų gavėjų maitinimo organizavimą, vykdymą ir kontrolę atsakingi Globos namų darbuotojai.

48. Tvarkos aprašas gali būti keičiamas Globos namų direktoriaus įsakymu.

49. Tvarkos aprašas viešai skelbiamas Globos namų interneto svetainėje, adresu <http://vija.lrv.lt>

Valgančių asmenų maitinimosi dienos suvestinė
202_ m. _____ mėn. ____ d.

GRUPĖ	pusryčiai	pietūs	pavakariai	vakarienė
D-1				
D-2				
C-1				
C-2				
C-3				
C-4				
A-4 UKR				
A-5 UKR				
VISO				